

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

HAJDÚ-BIHAR KINCSEI KÖZÉPISKOLAI KOROSZTÁLY I. FORDULÓ - MEGOLDÓKULCS

A játékban résztvevő csapat adatai	
Csapatnév:	
Képző intézmény megnevezése:	
Felkészítő pedagógus neve:	
E-mail címe:	

1. Írd az operettmű mellé a szerzőjét! Néhány szerzőhöz több mű is tartozik!

Operett	Szerző
Csárdás királynő	Kálmán Imre
Egri csillagok	Gárdonyi Géza
Marica grófnő	Kálmán Imre
Bánk bán	Erkel Ferenc
A cigányprímás	Kálmán Imre
Az aranyember	Jókai Mór
Cigányszerelem	Lehár Ferenc
Bob herceg	Huszka Jenő
A kékszakállú herceg vára	Bartók Béla
Víg özvegy	Lehár Ferenc

Jó válaszonként 2 pont. Rossz válaszonként 2 pont levonás.

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

2. Nevezd meg a települést a helyi értékei alapján!

- a) MÁV Fatelítő gépi berendezései és épületegyüttese; Karacs Ferenc emlékműve:

Püspökladány

- b) Vízi vágóhíd; Rozsnyai István Muzeális Gyűjtemény:

Létavértes

- c) Nadányi kúria; Kádár domb:

Bakonszeg

- d) Szent Anna plébánia; Alföldi nyomda:

Debrecen

- e) Makk Kálmán mozi; Bihari múzeum gyűjteménye:

Berettyóújfalu

- f) Hajdú Balázs „Börkovács mester” népi bőrműves alkotásai, munkássága; Cséri Lajos érem- és szobrászművész életgyűjteménye:

Sárrétudvari

- g) Csiha Győző munkássága; Szőlőskerti csőszházak:

Hajdúnánás

- h) Közvágóhíd, Nagy-nyomás pusztá:

Derecske

- i) Zeleméri földvár; Fürdőkert:

Hajdúböszörmény

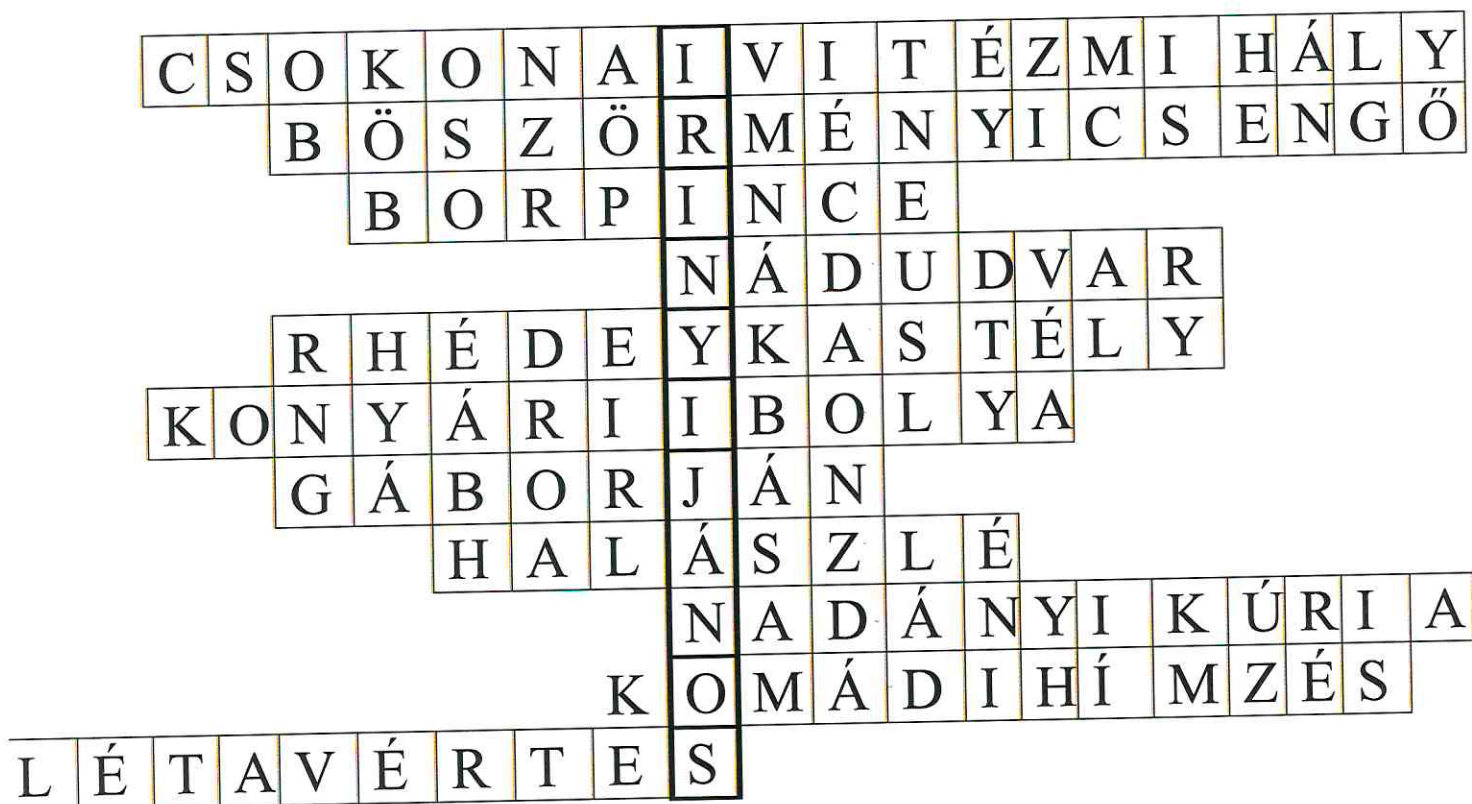
Megoldásonként 3 pont.

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

3. Keresztrejtvény

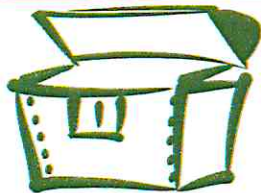
1. Neves költőnk, Debrecenben született és halt meg. Nevét színház is viseli Debrecenben.
2. Az állatok nyakában jelezte merre járnak. Jellegzetes formája, díszítése miatt kapta a nevét.
3. Hosszúpályi Olga – kertben található kulturális örökségünk.
4. A település fazekasdinasztiája híres a jellegzetes feketekerámiájáról.
5. Hajdú-Bihar vármegye déli részén, Zsákán van ez a felújított épület. Neves grófi család vidéki úri lakként használta.
6. Nyíracsa népi iparművésze, ékszerkészítéssel foglalkozik.
7. Melyik település református templomának fakazettás mennyezete szerepel a Hajdú- Bihar Vármegyei Értéktárban?
8. Tiszacsegén fesztivált rendeznek ennek az ételnek a tiszteletére.
9. Bakonszegen található ez a kúria épület.
10. Ennek a településnek az értéktárában szereplő hímzés jellegzetes mintája a rák.
11. A gyufa feltalálója itt hunyt el 1895-ben.

Megfejtés: Irinyi János

Szakterületi kategória szerinti besorolása: Ipari és műszaki megoldások

Megfejtésenként 1 pont; Összesen 11 pont

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

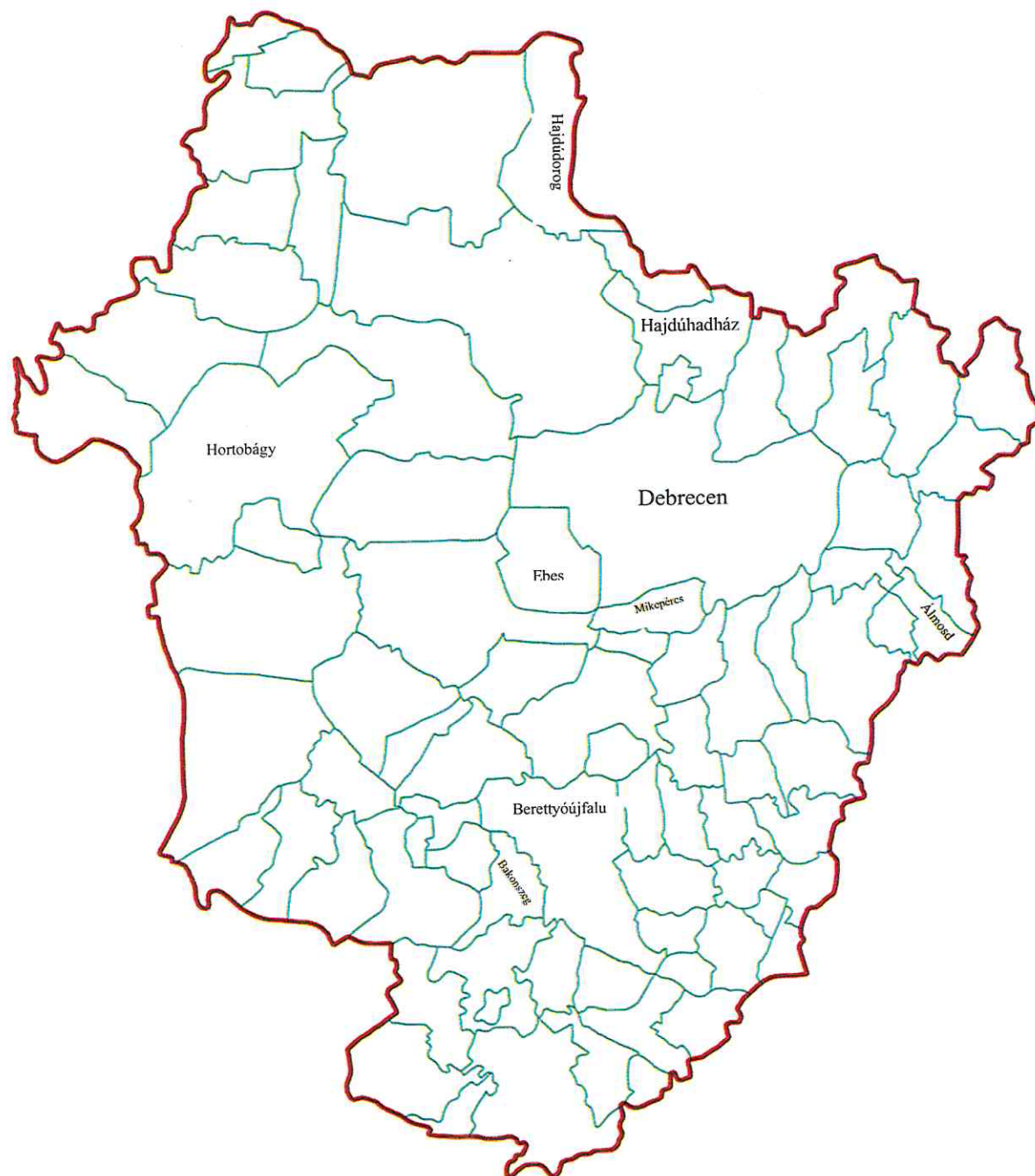
4. A térképen a vármegyénkben található települések közigazgatási határait jelöltük. A felsorolt értékek mellé írjátok be annak a településnek a nevét, amelyiknek az értéktárában szerepel! Az érték sorszámát írjátok be a térképen oda, ahol az érintett település található!

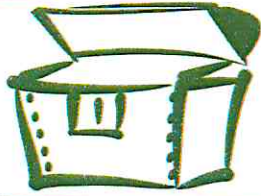
Sorszám	Érték megnevezése	Érintett település
1.	Rongyos fickó	Mikepércs
2.	Páros kolbász	Debrecen
3.	Mészáros Károly munkássága	Hajdúdorog
4.	Uzonyi Pál munkássága	Ebes
5.	Vadas Csárda épülete	Hajdúhadház
6.	Görbe- Balogh kúria	Ebes
7.	Bocskai csata emlékmű	Álmosd
8.	Kitelepítettek emlékkeresztje	Hortobágy
9.	Leventeház	Berettyóújfalu
10.	Bessenyei emlékház	Bakonszeg

Megfejtésenként 2 pont

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

5. Nevezd meg, melyik hungarikumra gondoltunk!

1. Védett természeti- és tájérték, nem csak hazánkban, de világviszonylatot tekintve is egyedülálló. A különleges természeti jelenséget több évig tartó fejlődés előzi meg, amely jellemzően folyónk hazai szakaszain teljeseedik ki minden év júniusának közepén.

Tiszavirág és tiszavirágzás

2. Az egyik legnépszerűbb magyar eredetű, marhahús-alapú egytálétel, amelyet világszerte ismernek.

Magyar gulyás

3. Több mint 100 éves múltra visszatekintő hivatás, melynek gyakorlói olyan komplex, preventív, családvédelmi szolgáltatást biztosítanak hazánkban, amely egyedülálló Európában.

Magyar Védőnői Szolgálat, mint nemzetközileg is egyedülálló, tradicionális ellátási rendszer

4. Az Alföld egyedülállóan tipikus vidékies településformájának tekinthető településképződmény, mint külterületi lakott hely.

A magyar tanya

5. A legnépszerűbb és világszerte is legismertebb hagyományos magyar párostánc, mely jól körülhatárolható motívumokkal jellemezhető, a magyar nyelvterületen számos változatban él.

Csárdás

6. Példamutató hazaszeretete, a haladásba vetett hite, áldozatkészsége, akaratereje, s nem utolsósorban gyakorlati alkotásai a magyar történelem egyik legnagyobb személyiségévé avatták. Meghonosította Pesten a lóversenyeket, megalapította a Nemzeti Kaszinót, nevéhez fűződik a Tisza-szabályozás megindítása, a balatoni gőzhajózás életre hívása.

Gróf Széchenyi István szellemi hagyatéka

Megfejtésenként 3 pont.

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

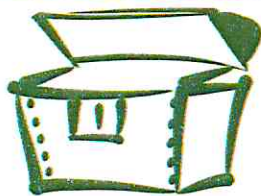
6. Az alábbi épületek a vármegye egyes településeinek értéktárában szerepelnek. Írd a szaggatott vonalra a település nevét és az érték pontos megnevezését.

1. Rhédey Kastély - Zsáka 3p

2. Degenfeld-Schonburg kastély – Téglás 3p

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

3. Nadányi-Miskolczy Kúria – Bakonszeg 3p

4. Füsti-kastély – Nagyrábé 3p

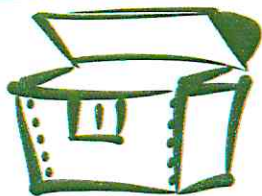
HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

5. Vízi vágóhíd – Létavértes **3p**

6. Kölcsey Emlékház – Álmosd **3p**

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

7. A három vers idézetből az egyeiket az a költő írta, akinek az ételműve szerepel a Debreceni Értéktárban. Találd meg melyik ez! Ki írta és mi a vers címe?

a)

„Egy eladó lány a tűzre venyigét rak:
Ő a legnagyobb s szebb... a hajnali csillag.
Vasalót tüzesít: új ruhája készen,
Csak vasalás híja,... s reggel ünnep leszén.
Körül az apróság, vidám mese mellett,
Zörgős héju borsót, vagy babot szemelget,
Héjából időnként tűzre tesznek sokat:
Az világítja meg gömbölyű arcukat. ”

b)

„Üres most a halászkunyhó és a csőszház;
Csendeselek a tanyák, a jószág benn szénáz;
Mikor vályú elé
Hajtják estefelé,
Egy-egy bozontos bús tinó el-elbődül,
Jobb szeretne inni kinn a tó vizébül. ”

c)

„Jaj, de friss rózsáim
Elhervadtanak;
Forrásim, zöld fáim
Kiszáradtanak;
Tavaszm, vígságom
Téli búra vált;
Régi jó világom
Méltatlanra szállt.
Óh! csak Lillát hagytad volna
Csak magát nekem:
Most panaszra nem hajolna
Gyászos énekem.
Karja közt a búkat
Elfelejténém,
S a gyöngykoszorúkat
Nem irigyleném. ”

Megfejtés (a vers betűjele, írója és címe): c) Csokonai Vitéz Mihály: A reményhez

7 pont

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI ÉRTÉKTÁR

8. Kreatív feladat – Írj egy verset!

Írj egy verset a Hortobágyi Nemzeti Parkról négy versszakban, amely mindegyike legalább négy soros. A versszakokban külön-külön szerepeljen a puszta négy jellegzetes állata:

- a hortobágyi racka birka, - *juhász*
- a nónius ló, - *csikós*
- a szürkemarha, - *gulyás*
- a mangalica sertés, - *kondás*

Az adott versszakban szerepeljen az állat megfelelő pásztora is!

